

moeten naar vroeger en dat we in gehoorzaamheid aan Luther, Calvijn en de Vaders weer moeten zingen zooals zij het decreteerden, mag geen half werk verrichten, niet op zich nemen wat men toeliet in de „Gezangen”, uitgave van de Stichting tot verrijking van het Kerklied (1933), n.l. Luthers noten te fatsoeneeren op de volgende manier:

Zulk soort reformatie is louter deformatie, stelt zich buiten de praktijk en haar geschiedenis; sticht verwarring en verzet; maakt van het karakteristieke een caricatuur.

Want wie op zulk een wijze schipperen wil tusschen oud en nieuw, het op een accoordje gooien met origineel en namaak, doet niets anders dan peuterwerk, ten koste van alles en nog wat; in de eerste plaats van den Gemeentezang zelf en niet minder van het aesthetische in de muziek.

Het is een waandenkbeeld te meenen, dat met een doorgangsnoot hier, met een kortere dito daar en weer elders met het doorknippen van één heele in twee halve, men nieuw leven zou geven aan zangen, zooals Een Vaste Burg en onze Psalmen die wel, evenals onze oude rivieren, hun zelfden loop hebben behouden, maar hier en daar van oever en bedding zijn veranderd, wier wendingen en krommingen, verwijld en vernauwd zijn.

Men kan bij de vervorming dezer melodieën van heele, halve, gesyncopeerde en gefigureerde noten in gelijke, gerekte, niet meer naar de oude lezingen terug, allermint er een arbeid mee aangaan van plooiën en passen.

En ook kan men niet ongedaan maken en ongerekend laten de sferische invloeden die op al die veranderingen ingewerkt hebben: de ontwikkeling der muziek, de deelneming der instrumentale kunst aan die der vocale, de theoretische wijzigingen in het accoord- en het samenklankbegrip; die alle te samen gemaakt hebben, dat deze liederen van figuraliter-gestelde toonreeksen gegroeid zijn tot choraliter-gevormde.

Het zijn geen menschen en geen scholen geweest, die willekeurig en eigenwillig onze vroeg-zestiende eeuwse kerkwijzen aangedaan hebben, wat voortgaande muziek-evolutie, gebruik in de praktijk uitrichtten.

Het is dwaasheid te denken, dat wat eeuwen van muziek-cultuur deden aan deze nog steeds vitale zangen, met heilighschennis bestempeld moet worden.

Prof. van der Leeuw had niet behoeven te zeggen zooals hij deed in het Oolgaerdthuis te Arnhem dezen zomer: „de Psalmen zijn mishandeld”.

Luthers „Een Vaste Burg”-melodie (en ook menige onzer Psalmen) heeft nooit beter haar werking gedaan, dan toen zij, verlost van haar voor een Gemeente onzingbaar ritme, „plat”-gezongen werd tot de onwrikbaar staande, gelijke noot van beden.

Reformatie, om maar niet te spreken van deformatie, zou zelfs wrevel, protest uitlokken.

Lees maar, hoe een Dr P. G. van Anrooy, die gevraagd was te oordeelen over de bewerkingen in bovengenoemden zangbundel, zich erover uitliet:

„Dat ik de bewerking van het Koraal „Een Vaste Burg is onze God” niet dan met een tamelijk sterk voorbehoud kan aanvaarden. Wat ik er over zeggen wil is niet zoozeer om critiek uit te oefenen dan wel om mijn eigen standpunt kenbaar te maken en te verdedigen. Objectieve waarheid zal in dit geval wel moeilijk te vinden zijn. Het is slechts mijn overtuiging, dat het statige, stoere karakter dezer melodie bedenkelijk verzwakt wordt door al die kwarten, halve noten met punten etc. Hier is juist een zoo „vrije” gang der melodie niet op zyne plaats. Iedere noot dezer melodie moet onwrikbaar staan! moet zijn als een klokslag die wijd en zijd het blijmoedige geloofsvertrouwen verkondigt! Elke noot van gelijken duur bij deze wijs!”

De noot van gelijken duur heeft dan ook een burgerrecht in ons kerkgezag, in de muziek verworven, waaraan niemand meer ongestraft kan tornen. Een recht, omdat hij aan den vroegeren „vrije” gang der melodie een apart karakter gegeven heeft, zoo statig, zoo stoer, zoo onwrikbaar, dat iedere aanslag daarop een aanranding zou zijn van elk dier verworven eigenschappen, bovenal van DEN STIJL, dien hij daarmee in onzen Kerkzang gebracht heeft.

J. Z.

VRAGEN VAN JONGEREN

„Onze kerkgang”. 1)

Wij willen een oogenblik de aandacht vragen — en wel speciaal van onze jonge menschen — voor het onderwerp „onze kerkgang”.

Maar onze kerkgang is niet los te maken van onzen kerkvergaderaar Jezus Christus. Hij is het, die vandaag ons allen opzoekt in de kerk, en dan op den Zondag, en dan nog wel in ambtelijk verkeer. Zoo sticht Hij vandaag als de Goede Herder de eenheid met allen, aldus heeft Hij nu den omgang gereguleerd met Hem, den Levensvorst, en Hij heeft dat gedaan, vóór Hij ten hemel voer.

Immers, voordat Jezus gekruisigd is en opgestaan uit de dooden, zien wij Hem uren spreken met Zijn discipelen, praat Hij alleen met de Samaritaansche bij Sichem, of met Nicodemus in den nacht. En als Hij bij Maria is in Bethanië, kan Hij niet zijn in Nazareth bij Zijn moeder. Hij krijgt wel hier en daar Zijn schapen, maar Hij heeft nog geen kerk, die Hij samenroepen mag als de gemeente des levenden Gods.

Maar met Paschen komt er een groote verandering in Zijn optreden. Hij mag nu Zijn kerk hebben, die zich ook wettig als kerkvergadering constituëeren moet. Hij mag nu zeggen: zoo wil Ik zijn ontmoet. Niet meer sprekende tot één schaap, zoo hier en daar, maar tot allen komende in de bediening des Woords. De uren met Maria Magdalena of met Petrus of met Nicodemus, dat wordt nu ambtelijk verkeer met allen. Dit is het wat Maria Magdalena bijv. al dadelijk leeren moet op den Paaschdag. Maria wil de oude wijze van omgang, van verkeer met den Meester. Maar de opgestane Christus wijst dit aanstonds af. Hij zoekt niet meer Maria alleen, maar Hij zoekt ze nu alle in de kerk. En in de kerk heeft Maria niets voor boven een ander, want Hij spreekt nu tot allen tegelijk. Hij zet ze alle op hun plaats, om nu naar het Woord te hooren, en zich ambtelijk te laten toespreken door Hem. En Maria is gelijk aan Nicodemus, en straks mogen de nieuwe kerkmenschen gewoon naast Maria plaats nemen, en mag zij er zich niet op laten voorstaan op haar vroegeren omgang met Jezus, daar de omgang met Christus meerder is.

Dit ambtelijk zoeken van de Zijnen na Paschen is ten eerste een ontzaggelijke verrijking voor Jezus Christus zelf. Hij mag nu de ontmoeting met allen hebben, de unie stichten met allen tegelijk. Hij mag nu de geveenen des Vaders bijeenroepen op alle plaatsen Zijner heerschappij, die Hij krijgt en krijgen zal in deze wereld. Hij mag ze nu in ambtelijk verkeer alle verrijken, vertroosten, versterken, dus in de glorie van Zijn Paaschzon zetten. Hij mag nu aan allen bewijzen de kracht van de bediening des Woords, opdat zij alle een levend bewijs worden van Zijn triomf in de wereld.

Maar ook voor ons, Zijn kerkmenschen, is dit ambtelijk verkeer in de bediening des Woords een nieuwe rijkdom. Hij houdt geen apart gesprek meer met de Samaritaansche, of met Maria, maar Hij spreekt ons nu allen aan, de eersten en de laatsten. Hij is nu ieder nabij als profeet in klaarheid van profetie, als priester in rijkdom van erbarmen, als koning in grootheid van leiding en bewaring.

De omgang met Christus is nu ambtelijk geregeld: de bediening des Woords. Maar ook de dag voor deze ambtelijke ontmoeting is vastgesteld. Hij mag nu op den Zondag komen tot de Zijnen, omdat God nu op dezen dag Zijn volk ontmoeten wil. En als de Zondag nu de dag des Vaders is geworden om Zijn Naam gedachtenis te stichten, dan zal Christus — ook hierin nog knecht — ook den Zondag nemen als ontmoetingsdag met de Zijnen. Deze Zondag is dan ook voor Christus een groote dag. Hij mag ze dan alle — namelijk het getal, dat Hij vandaag heeft — bijeen zien als de geveenen des Vaders. Hij verlangt dan ook zeer naar elken Zondag, de Goede Herder, die dan de kudde bijeen wil zien, ze voeden wil met Zijn hemelsche spijs en drank. Deze gedachte leeft misschien te weinig onder ons. Hij kent als de Goede Herder al de Zijnen, Hij kent ze bij name, maar de ontmoeting is op den Zondag, het toespreken is op Gods sabbath.

En als Zijn dag de Zondag is, dan moet deze dag ook de onze zijn. Als Hij den Zondag eert als Vaders tijd voor Hem, zullen wij den Zondag zeer begeeren als onzen tijd met Hem. Nu wij weten, dat Hij op dezen dag de gemeente zoekt, allen, groot en klein, rijk en arm, geringen en edelen, en verstaan, dat in het ambtelijk toespreken van allen ligt Zijn Middelaarsglorie van heden, nu begrijpen wij ook, dat gij en ik niet thuis mogen blijven van de bediening des Woords op den Zondag. Hij is er, en Hij heeft om dezen Sabbath, en dezen Sabbathsrijkdom geworfeld bij God. Hij mag nu Zijn rechten laten gelden, en

zeggen waar Hij ons ontmoeten wil, wanneer Hij ons ontmoeten wil en op welke wijze Hij ons ontmoeten wil.

En wie nu belijdt: Heere, Gij zijt de Zone Gods, Gij zijt de Koning Israëls, die ziet met groote aandacht toe, waar de Meester hem vergadert, waar Hij met hem spreken wil. Immers nu mag ons juist dat, die ambtelijke omgang op den Zondag, niet ontgaan. Alle zelfzuchtige vroomheid noemt Hem wel Koning, maar laat Hem niet als Koning heeschen, noemt Hem wel den Goeden Herder, maar laat zich niet door Hem weiden, noemt Hem wel Christus den Heer, maar laat Hem niet soeverein zeggen: zie hier ben Ik.

En hiermede is een antwoord gevonden op de vraag: wat is onze kerkgang. Het is het gehoorzaam komen naar de openbaringsplaats van Jezus Christus — de bediening des Woords. Het is het zich met de gansche kudde ambtelijk laten toespreken door Hem. Het is geen aparte dingen begeeren op den Zondag, maar gehoorzaam verschijnen in de „grootte vergadering”. Het is aanvaarden, dat Hij vandaag Zijn hoor-diensten heet op alle plaatsen Zijner „Heer”-schappij. Het is gelooven, dat wij zoo den sabbath Gods viereen want naar Christus hooren, is nu naar God hooren, zich door Christus laten vergaderen, is nu Gods nieuwen Sabbathswil volbrengen!

En wie het weer zoo eenvoudig ziet: kerkgang is de ambtelijke omgang met Christus op den Nieuw-Testamentischen Sabbath, voor hem is de kerkgang geen probleem meer. Immers Christus, zijn Heer, is in den hemel, de levende Koning der kerk, en die wil u en mij op den Zondag ontmoeten, die wil op dezen dag Zijn kudde vergaderen naar Zijn gebod, die wil nu allen geven van Zijn rijkdom, van Zijn kracht, omdat Hij ze straks alle den Vader voor wil stellen zonder vlek en rimpel. Wel, dan zal Zijn tijd de onze zijn, Zijn plaats de onze, Zijn wijze-van-verkeer de onze. Wij zullen ons dan houden aan de Zondagswilt van den Heere van den Zondag.

Maar wie zijn kerkgang niet opneemt in heel zijn gehoorzaamheidsleven voor den levenden, en verhoogden Christus in den hemel, die leert niet doen het eigenlijke Zondagswerk en niet houden den Nieuw-Testamentischen Zondag in zijn grooten stijl van God. Hij begint met hoe langer hoe slechter te hooren, weet straks niet meer de beteekenis van den Zondag, en van den kerkgang. Hij gaat eerst nog nu en dan eens, en eindigt dikwijls met heelemaal niet meer te gaan. En dat is niet de geschiedenis van één kerkmensch, maar van zeer vele geworden in ons vaderland. Men zingt nog wel, zoo bij het Kerstfeest vooral: Hoe wilt Gij zijn ontmoet, maar neemt deze vraag niet meer ernstig en serieus als DE vraag op elken Zondag. En door het niet meer vragen naar de beteekenis van den dienst des Woords als ambtelijk verkeer met Christus op den Zondag, en naar de beteekenis van de wettig geconstitueerde kerkvergadering als Zijn openbaringsplaats van heden, zijn vele begonnen den Zondag in te richten naar eigen goeddunken, en geëindigd met er een uitgaansdag van te maken. Geen wonder, want niemand kan de tucht van het Woord missen.

En zoo heeft God vandaag vele zonen gekregen, die wel weten, dat het Zondag is, maar niet meer wat het Zondagswerk is en zoo heeft Christus vele schapen gekregen, die wel erkennen, dat zij zonder Hem niet leven kunnen, maar niet meer verstaan, hoe Hij vandaag de kudde weidt.

H. v. d. B.
(Slot volgt.)

Rede Prof. Dr J. Waterink inzake tucht en N.S.B. (e.d.)

We melden een en ander over wat de bladen hebben gemeld inzake Prof. Waterink's rede (te Leeuwarden) over kerkelijke tucht en N.S.B. We merken op, dat een verslag niet te vertrouwen is, dat we daarom niet des referent bestreden, doch wel tegenover wat het verslag zeide, bezwaar hadden. Sinds heeft de referent in „De Standaard” een ingezonden stuk geplaatst, waaruit we citeeren zouden, indien het ons duidelijk maakte, of de referent dat bepaalde, ons interesseerende gedeelte van het verslag, onjuist noemde, ja dan neen. Dit is evenwel niet duidelijk, de inder in „De Standaard” verwees naar Prof. Dr H. H. Kuyper, naar Prof. Dr F. W. Grosheide en beweerde aan het slot dezelfde meening die we verleden week ook Dr K. Sietsma inzake het „beginnen bij het (te doopen) kind” hoorden ten best geven, en die we toen bestreden (zie vorig nummer, slot van mijn artikel). Het lijkt ons onjuist, indien een Kerkeraad overtuigd is, dat een N.S.B.-er de doop vragen niet beantwoorden kan, en dit omstateert op het voor dat constateeren aangewezen, niet door den Kerkeraad gekozen tijdstip, te zeggen: ja, die Kerkeraad begint met het kind. Ik wil parden, hij vervolgt met de ouders.

Zoodat ik maar zeggen wil, dat ik van het standpunt van Prof. Dr J. Waterink in dezen nog niet veel te grijp. Er zijn er meer; de heer H. Algra schrijft „Leeuwarder Kerkbode”:

Enkele weken. Geref. Ouderling. rijk heeft dan bijzonder over. De krantenvervolgde die betrachtingen.

Ook kan niet niet naar huis is mij de zaak het gevoel, dat zitten. Ook m. Waterink zoo Schilder, wat Zij vinden poachter de ding. Waar de st. beuren.

Vooralsnog betrachtingen de bladen. Dit in tweede te referent is b. ingelicht, dan licht, waar he.

Wij hebben te duiden. Ma om te argue lichting gew standpunt, d van tucht ku het Avondma rijen in ke heden beg omdat er sta niet de int slaat deze cl werd daarent oefening juist niet op wat.

Nog eens — van het vers te laten zien, den voort critiek, tot da ken hier in.

geen nabetra. Maar allere heeft beled, voorlichten, l deren, dat l extenso worde ledig mogelij.

Nadat zulk rustige, zakel te komen tot verheldering.

En beter, d aan schuldig dat alsnog. Onze ouder begrip zijn, z de zaak niet volhardend e hun overtuig. Daarom zij ten volle wa. En de zaak beteekenis.

Bijna tot m denken, dat E Ik meende, dat was. Hoe het Algra wensch dragen is tot komen we dan.

Onder „Kerk van een rede, voor de studie is betrouwba. We hebben de dagbladen geplaatste vers treffen in. lkerken, h eens aan de l.

De spr. g algemeene v logisch verk geweld word spanning; d het Evangelij ligheden dy bij het literc matische, all in nieuw v dat de bijbe dat de bijbe.

Een zelfde ten in onze middelpunt? het kruis g. gekeerd?

Als voorb genade. Men der zonde, c cultuurfilosc.

Torwilt kant had ning, telk ontnadt i van haar Algemeen. De kribbe.

Meer nad negatieve z heel zal pa wij slechts.